

ЕКОНОМСКИ, СОЦИЈАЛНИ И ПОЛИТИЧКИ ПРОМЕНИ И ПРЕДИЗВИЦИ ОД МИГРАЦИСКИТЕ ТРЕНДОВИ

проф. д-р Јован Пејковски,
Институт за социјална работа и
социјална политика
Филозофски факултет – Скопје
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
Република Македонија

АПСТРАКТ:

Современите миграциски движења се изразуваат преку нови форми и начини на миграции. Трендовите кои се забележуваат отстапуваат од досегашните познавања на овие процеси. Европа како континент и сите држави одделно се соочуваат со сложени состојби на економски, социјален и политички план. Бранови мигранти, бегалци од војни, заедно со потенцијални скриени терористи, шверцери со луѓе, во огромен број се слеваат од Југот кон Северот.

Трасите низ кои се движат овие луѓе ги допираат помалку или повеќе сите европски држави. Кои се последиците од овие промени и како да се согледа нивниот дomet и опфат? Како сето тоа ќе се одрази на државите низ кои поминуваат мигрантите и особено на оние во кои имаат намера трајно да останат? Колкави се трошоците кои треба да ги поднесат државите приматели на мигранти, но и какви користи може да се добијат од лицата кои се моти-

ECONOMIC, SOCIAL AND POLITICAL CHANGES AND CHALLENGES OF THE MIGRATION TRENDS

Prof. Dr. Jovan Pejkovski
Institute of Social Work and
Social Policy
Faculty of Philosophy – Skopje
University Ss Cyril and Methodius
Republic of Macedonia

ABSTRACT:

The modern migratory movements are expressed through new forms and ways of migrations. The trends which are observed differs from current knowledge of these processes. Europe as a continent and all countries individually are faced with complex situations economically, socially and politically. Waves of migrants, refugees from wars, together with hidden potential terrorists, smugglers of people in huge numbers are flocking from the South to North.

The routes through which these people are moving are touching more or less all European countries. What are the consequences of these changes and how to perceive their scope and coverage? How it will affect the countries through which migrants are passing and especially those in which they intend to stay permanently? What are the costs which have to submit the re-

вирани да работат? Какви се влијанијата на пазарот на работна сила и на конкуренцијата меѓу домородните работници и мигрантите?

Сите овие прашања се предмет на интерес во овој труд. Се работи за комплексни прашања кои секојдневно ги преокупираат луѓето и за кои се бараат одговори и акции. Активностите треба да насочат кон откривање какви промени се неопходни во политиките за миграција, образование, социјална заштита, здравство, домување, безбедност, ефикасно гранично управување, како и други аспекти кои треба да бидат претставени во овој труд.

Клучни зборови: *миграции, бегалци, економски, социјални, политички промени*

ВОВЕД

Се случуваат настани кои се многу комплексни и предизвикуваат длабоки, коренити промени во државите, општествата, политиките, сфаќањата и процесите. Во светот кон крајот на 2015 година се евидентирани¹ близу 60 милиони лица, кои, според податоците на УНХЦР се раселени лица. Над еден милион луѓе од нив го поминаа Медитранот движејќи се кон Европа како бегалци и мигранти од конфликтите во Сирија и другите делови во Азија и Африка во кои се изразени судири, разурнувања и човечки страдања.

Никогаш во повоената доба светот не видел толку луѓе да бидат насилно истерани од нивните домови

recipient countries of migrants, and what benefits can be obtained from the persons who are motivated to work? What are the impacts on the labor market and competition between indigenous and migrant workers?

All these issues are subject of interest in this paper. It's about complex issues that are preoccupy people daily and are looking for answers and actions. Activities should be focus on discovering what changes are needed in the policies on migration, education, social protection, health, housing, security, an efficient border management, and other aspects that need to be presented in this paper.

Keywords: migration, refugees, economic, social, political changes

INTRODUCTION

The events that occur are very complex and cause deep, radical changes in the countries, societies, policies, perceptions and processes. In the world at the end of 2015 nearly 60 million people are recorded¹, who, according to the UNHCR, are displaced persons. Over one million of them spent the Mediterranean taking moving to Europe as refugees and migrants from the conflicts in Syria and other parts of Asia and Africa where antagonisms, destruction and human suffering are expressed.

Never in the post-war era has the world not seen so many people to be

од конфликти или тортури². Пред десет години агенцијата за бегалци при ОН изброја околу 38 милиони раселени луѓе; во 2015 година ги има околу 60 милиони. Пред сè, виновни за оваа морничава бројка се војните на Блискиот Исток и Африка. Овие бројки ќе растат и се очекува зголемување во 2016 година, така што реки од луѓе ќе продолжат да течат кон Европа од Блискиот Исток, Африка и подалеку.

Околу четири милиони регистрирани сириски бегалци – и можеби уште еден милион нерегистрирани – се веќе во земјите кои ја опкружуваат Сирија. Никој од тие соседи не им го дозволува правото на Сиријците да работат. Повеќето од бегалците кои доаѓаат во Европа се мажи, сами, многумина ќе се обидат подоцна да си ги донесат семејствата, со што бегалската криза ги менува структурата и составот на населението.

Подолг период војната е присутна и во Ирак. Исто така, борбите меѓу Турција и дел од курдската популација повторно се активираа. Голема неизвесност лебди над Авганистан, иако Америка се откажа од ветувањето дека ќе ги повлече скоро сите свои војници до крајот на 2016 година. Војната во Јемен, најсиромашната земја во арапскиот свет, веќе расели еден милион луѓе. Во меѓувреме, во Африка конфликтите во Сахел, Сомалија и во областа на Големите Езера се шират без изгледи за смирување.

Поради воените дејствија седум милиони Сиријци се раселени.³ Се

forcibly evicted from their homes by conflict or torture². Ten years ago the agency for Refugees counted about 38 million displaced people; in 2015 there are about 60 million. Primarily to blame for this eerie figure are the wars from the Middle East and Africa. These numbers will grow and is expected to increase in 2016, so that streams of people would continue to flow to Europe from the Middle East, Africa and beyond.

About four million registered Syrian refugees - and perhaps another million unregistered - are already in the countries surrounding Syria. None of the neighbor countries do not allow the right of the Syrians to work. Most of the refugees arriving in Europe are men themselves, many will try later to bring their families so that the refugee crisis will change the structure and composition of the population.

The war long period of time is present in Iraq. Also the fights between Turkey and the Kurdish population are activated again. Greater uncertainty hovering over Afghanistan, although America is abandoned his pledge to withdraw almost all troops by the end of 2016. The war in Yemen, the poorest country in the Arab world, has displaced a million people. Meanwhile, conflicts in Africa in the Sahel, Somalia and the Great Lakes are spread with no tranquilizers.

Because of the military actions seven million Syrians have been dis-

цени дека над 2 милиони лица се движат или пристигнале во Европа. Само во Германија се лоцирани над 1,2 милиони мигранти две години по ред. Во Европа од 2012 година до 2015 година пристигнале 1,9 милиони луѓе преку разни правци на движење. Еден од тие правци е балканската рута на која е Македонија, преку која секојдневно се движат илјадници луѓе.

Според податоците на ОН⁴, Турција примила околу 2,2 милиони, Либан 1,1 милион, а Јордан 630.000 бегалци. Врз основа на тие податоци, можеше да се очекува дека економијата на тие земји ќе падне под товарот на имигрантите, но тоа не се случи. Според новиот извештај на Организацијата за европска безбедност и соработка, се очекува турската економија во 2015 година да оствари раст од три, а следната дури четири проценти. Светската банка го проценува растот на економијата на Либан од два отсто за минатата и над три отсто за идната година. Наспроти приливот на бегалци, кои сега се над 10 отсто од населението на Јордан, јорданската економија, исто така, расте. ММФ објави дека растот на БДП во Јордан оваа година ќе изнесува околу три отсто.

Се работи за промени во кои се вклучени огромен број лица, а со тоа се создаваат проблеми во бројни области на работа и живеење. Како да се согледаат и да се оценат овие промени во една целина е сериозен предизвик. Често се присутни контрадикторни настани или случувања за мигрантите и бегалците кои ги пренесуваат медиумите. Некои од

placed³. It is estimated that over 2 million people move or arrived in Europe. Only in Germany are located more than 1.2 million migrants two years in a row. In Europe from 2012 to 2015 1.9 million people arrived through various routes of movement. One of these directions is the Balkan Route on which is the Republic of Macedonia, through which daily move thousands of people.

According to the UN data⁴, Turkey received about 2.2 million, 1.1 million Lebanon and Jordan 630,000 refugees. Based on these data, it can be expected that the economy of those countries will fall under the weight of immigrants, but it did not happen. According to a new report by the Organization for European Security and Cooperation, it is expected that the Turkish economy in 2015 will grow by three, and even four percent next year. The World Bank has estimated economic growth of Lebanon two percent over last year and three percent for next year. Contrary to the influx of refugees, who are now over 10 percent of the population of Jordan, the Jordanian economy is also growing. The IMF reported that GDP growth in Jordan this year will be around three percent.

It's about changes that include a huge number of people, thus creating problems in many areas of work and life. How to identify and assess these changes in a whole is a serious challenge. Often contradictory events or developments to migrants and refugees

мигрантите се чисто економски и сакаат да го стекнат статусот на бегалци од војните, иако според меѓународните прописи нивната положба се разликува. Дел од нив се прикриени мигранти со разни мотиви кои дополнително треба да се истражуваат. Но, ако се направи целосен преглед или продлабочена анализа на сите настани, случувања и промени, како и идни состојби кои може да се случат како резултат на овие движења, тогаш сознанијата стануваат мошне сериозни, па и драматични. Целта на овој труд е преку една синтеза на промените во разни области кои се предизвикани од овие миграции да се даде придонес во анализа на појавите и промените кои се случуваат и кои од корен ги менуваат воспоставените односи во повеќе држави во Европа. Исто така, преку претставување и компарирање, како и со методот на анализа на појавите се согледува каков е можниот придонес на миграцијата кон нов социјален, економски и политички релјеф на европскиот континент, но и пошироко во европското опкружување и кои се можни решенија за овие проблеми.

Промените кои се согледани синтетизирано се дадени во следните области: економски, социјални и политички. Тие не го исцрпуваат во целост комплексот на прашања кои заслужуваат натамошно продлабочено проучување.

1. ЕКОНОМСКИ ПРОМЕНИ

Се поставува прашање колкави се трошоците кои треба да ги под-

are present and media transfer them. Some of the migrants are purely economic and they want to gain the status of refugees of war although their position differs according to international regulations. Some of them are migrants undercover with various motives that should be further investigated. But if a full review or deeply analysis of all events will be done, on developments and changes, as well as future conditions that may occur as a result of these developments, the findings will become very serious and even dramatic. The purpose of this paper is through a synthesis of the changes in various fields which are caused by these migrations to give contribution to the analysis of the phenomena and changes that occur and that fundamentally will change the relations established in several countries in Europe. Also by presenting and comparing, as well as with the method of analysis of phenomena is could be perceived what are the contributions of migration to new social, economic and political relief on the European continent and beyond in the European environment and which are the possible solutions to these problems.

The changes that are perceived are given synthesized in the following areas: economic, social, and political. They do not exhaust the whole complex of issues that merit further detailed study.

несат државите приматели на мигранти, но и какви користи може да се добијат од лицата кои се мотивирани да работат во нова средина и со елан и желба за сигурност и подобар живот и стандард.

Економските промени кои се резултат на овие миграции може да се анализираат од неколку аспекти.

1) Ако се анализира од аспект на државите од кои потекнуваат мигрантите и бегалците, може да се оцени дека тие имаат загуба во човечки потенцијал. Се работи за луѓе на различна возраст, но поголемиот дел од нив се во работоспособна возраст. Се цени дека добар дел од нив се образовани и квалификувани лица, а тоа ќе значи загуба за нивната матична држава во поглед на можноста за работно ангажирање во креативниот период на работа. Исто така, се согледува намалена популација и намалени можности за достигнување стапки на наталитет кои би одржувале ниво на популација потребно за раст и развој.

2) Од аспект на државите кои ги примаат мигрантите, се согледува голем потенцијал за користење на работоспособна и едуцирана работна сила во период на нејзина креативна фаза. Тоа е економска придобивка која има цена со оглед дека се потребни дополнителни едукации и приспособување на новите работници, сместувачки капацитети за нивно домување, образование, здравствена и социјална заштита за нив и за семејствата. Тие ќе треба да ги совладаат работните правила и стандарди кои постојат во државите кои се приматели на мигранти, а особено

1. ECONOMIC CHANGES

The question is what are the costs which have to submit the recipient countries of migrants, and what benefits can be obtained from persons who are motivated to work in a new environment with enthusiasm and desire for security and a better life standard.

Economic changes resulting from these migrations can be analyzed from several aspects.

1) When is analyzed in terms of the countries of origin of migrants and refugees it can be evaluated that they have a loss in human potential. It is for people in different ages but most of them are in capable working age. It is estimated that some of them are educated and qualified people and that will mean the loss of their home country in terms of the possibility of engagement in the creative period of work. Also there are reduced population and reduced opportunities for achievement birth rates that would held level necessary for population growth and development.

2) In terms of countries that receive migrants are perceived great potential for the use of working and educated workforce in the period of its creative phase. It is an economic benefit that has a price given that additional education and adaptation of new workers accommodation for their housing, education changes, health and social protection for themselves and their families are expensive. They will need to master

јазичните и религиозните правила, но и кодекси на однесување за да се вклопат во новата средина.

3) Од аспект на образовните потреби, државите кои ги примаат мигрантите ќе имаат трошоци за едукација и подготовка на мигрантите за нивно работно ангажирање, учење јазик или јазици. Особено за децата на мигрантите ќе биде потребно да се оформат образовни паралелки со просторни и технички услови, како и со наставен кадар кој ќе ги обучува овие лица.

4) Здравствената заштита и згрижување на лица во различни возрасти бара доградба на системот и вклучување на разни возрасни категории според потребите за здравствена заштита на секоја држава. Имајќи предвид дека се работи за лица кои не се осигурани, тоа може да предизвика дополнителни трошоци за нивна заштита.

5) Иако е економска но и политичка промена (за што подетално понатаму ќе биде објаснета) поради миграциите се воведуваат форми на ограничување на слободното движење, тоа го доведува во прашање основниот фундамент на европските држави, односно го ограничува слободниот пазар, што им носи загуби на компаниите и граѓаните.

6) Поради големиот прилив на луѓе неопходно е воведување контрола на границите (што е изоставено пред десетици години), што ги зголемува трошоците за безбедност и ја ограничува слободата на движење.

7) Од друга страна, мигрантите имаат разни потреби, а поголемиот

the business rules and standards that exist in countries that are recipients of migrants and specifically the linguistic and religious rules and to fit into a new environment.

3) Regarding the educational needs of the countries that receive migrants will have costs for education and training of migrants for their engagement, learning for working, learning a language or languages. Especially for the children of migrants there will be needs to shape educational classes with spatial and technical requirements as well as teachers who will train these people.

4) Health care and care for people at different ages require upgrading the system and inclusion of various age groups according to the needs of health care for each state. Considering that it is for people who are not insured it can cause additional costs for their protection.

5) Although economic and political change (for which more details will be further explained) because for migration there are introducing forms of restriction of free movement. It brings into question the basic foundation of European countries that restrict free market brings losses to companies and citizens.

6) Because of the large influx of people it is necessary to introduce border control (which is left tens of years) that increases the cost of security and limits freedom of movement.

7) On the other hand, migrants have different needs, and most of them are

дел од нив се платежно способни и веќе ги обезбедуваат потребите на патувањето од лични средства. Со парите кои ги трошат го зголемуваат прометот и приходот на државите во кои се лоцираат, но потоа стануваат корисници на фондовите за бегалци и азиланти, што значи тие се корисници, а не соработници на фондовите.

Покрај овие постојат и други аспекти за анализа, но дометот на трудот го ограничува нивното презентирање. Како одделно прашање кое се покренува е какви се влијанијата на пазарот на работна сила со оглед на зголемената понуда и како да се регулира конкуренцијата меѓу домородните работници кои ги штитат нивните синдикати и мигрантите кои најчесто се подложни на експлоатација и уцени. Уште една причина за загриженост која во последните месеци често се спомнува во врска со големиот прилив на бегалци, посебно во Европа, е можноста бегалците да ги заземат работните места и да ја намалат цената на трудот. Искуството од сириската криза покажува дека тоа е можно, но ефектите треба да се испитаат колкави се и до каде е нивниот домет.

Во многу случаи бегалците прифаќаат работи кои домашното население не ги сака. Исто така, покренуваат сопствени фирми и ја зголемуваат побарувачката за локални компании. Бидејќи голем број бегалци во Либан и Јордан сè уште се во привремени кампови, најрелевантен пример во тој поглед е состојбата во Турција. Центарот за блискоисточни стратешки студии во Анкара⁵ оваа

capable for payment and already provided it by personal means of travel. With the money they spend it is increased turnover and income of the countries in which they are located but then become beneficiaries of the funds for refugees and asylum seekers which means they become users and not contributors to the funds.

Besides these there are other aspects of analysis, but the scope of the paper make limits for their presentation. As a separate issue that is arising is what are the impacts on the labor market given the increased offer and how to regulate competition among indigenous workers that protect their unions and migrants who are mostly vulnerable to exploitation and blackmail.

Another cause for concern that in recent months often is mentioned in connection with the large influx of refugees, particularly in Europe, is the possibility refugees to take jobs and reduce labor costs. The experience of the Syrian crisis shows that it is possible, but the effects should be investigated what are and where is their range.

In many cases refugees accept things that natives do not want. Also raise their own businesses and increase the demand for local companies. Since a large number of refugees in Lebanon and Jordan are still in temporary camps, the most relevant example in this regard is the situation in Turkey. Center for Middle Eastern Strategic Studies

година објави резултати од деталното истражување за тоа како приливот на бегалци од Сирија влијаел на Турција, при што се прикажува дека има раст во бизнисот.

2. СОЦИЈАЛНИ ПРОМЕНИ

Политиката на социјална заштита на државите кои ги примаат мигрантите доживува драматични промени, како институционални така и финансиски. Прашањата за сместување, односно домување на мигрантите не се само социјални туку и политички и финансиски. Оформени се бројни прифатни центри, работни сместувања, кампови, логори, привремени сместувалишта итн. што укажува на сложените потреби од социјален аспект кои постојано се менуваат.

Каков е социјалниот статус на лицата кои се декларираат како мигранти и бегалци не е можно да се согледа. Не се согледува ниту здравствената состојба на овие лица, за кои се претпоставува дека може да се носители на заразни болести што ја подјадува здравствената сигурност на европските држави. Се случуваат и породувања во текот на патувањата на бремени жени бегалци. Некои од нив умираат по пат, се дават во морските бранови, или се жртви на несреќни околности без да имаат каква било сигурност или заштита.

Затоа може да се оцени дека меѓу главните предизвици со кои се соочуваат државите се социјалните и политичките, а поврзано со тоа и економските и други појави. Секако, приемот, сместувањето и исхраната

in Ankara⁵ this year reported results of detailed research into how the influx of refugees from Syria influenced Turkey with displays that there is growth in the business.

2. SOCIAL CHANGES

The policy of social protection of the states who received migrants is undergoing on dramatic changes as institutional and financial. Issues of accommodation or housing for migrants are not only social but also political and financial. Numerous shelters, working accommodations, camps, migrants camps, temporary accommodation, etc. are shaped which pointing to the complex needs of the social aspects that are constantly changing.

What is the social status of those who declare themselves as migrants and refugees is not possible to see. Not notice any health condition of these people who presumably can be carriers of infectious diseases that subverts the health security of European countries. Births occur during the travel of pregnant women refugees. Some migrants die on the way, drowning in the waves, or are victims of unfortunate circumstances without having any security or protection.

Therefore it can be estimated that among the major challenges facing the states are social and political, and linked by economic and other phenom-

на бегалците чини пари. Така, турската влада⁶ потрошила речиси 5,37 милијарди евра сопствени средства, што е многу пари, но нема индикации дека тој трошок ја загрозува нејзината фискална стабилност со оглед дека БДП на Турција изнесува околу 800 милијарди долари. Една и пол милијарда, колку што годишно се издвојува за потребите за сместувањето на бегалците, изнесува помалку од 0,2 отсто од БДП на оваа држава.

Во Либан, кој е многу помал од Турција, трошоците за бегалската криза изразени како процент на БДП се поголеми, но добар дел од трошоците е покриен од странски донации. Според проценката на ООН, кризата во Сирија предизвикала пад на БДП во Либан од околу 0,3 отсто, иако се очекува позитивен раст во 2016 година.

Низ Република Македонија транзитираат мигранти од повеќе држави. Се проценува дека во 2015 година над 800000 лица поминале низ територијата на Република Македонија. Најбројни⁷ се мигранти и бегалци од Сирија, Ирак и Авганистан, но има и од Иран, Пакистан, Палестина, Алжир, Сомалија, Бангладеш, Мароко, Конго, Либан, Нигерија итн.

Евидентирани се над осумнаесет илјади деца без родители меѓу мигрантите, што на проблемот му дава зголемена социјална димензија. Тие се сместени во транзитни центри во Гевгелија и Табановце, а дел од нив и во ЈУ Прифатен центар за баратели на азил во согласност со Законот

ena. Of course, the reception, accommodation and food to refugees cost money. Thus the Turkish government⁶ spent nearly 5.37 billion own funds, which is a lot of money, but there is no indication that this expenditure threatens its financial stability given that the GDP of Turkey is around 800 billion dollars. One and a half billion, as much as a year apart for the accommodation needs of refugees, less than 0.2 percent of the GDP of this country.

In Lebanon, which is much smaller than Turkey, the cost of the refugee crisis, expressed as a percentage of GDP are larger, but a good part of the cost is covered by foreign donations. UN estimates about the crisis in Syria are that it has caused a decline in GDP in Lebanon of around 0.3 percent although in 2016 the growth is expected.

Through Macedonia migrants from many countries are transiting. It is estimated that in 2015 more than 800,000 people passed through the territory of the Republic of Macedonia. The most numerous migrants and refugees⁷ are from Syria, Iraq and Afghanistan, but there are also from Iran, Pakistan, Palestine, Algeria, Somalia, Bangladesh, Morocco, Congo, Lebanon, Nigeria, etc.

Over eighteen thousand orphans are recorded among migrants which gives to the problem increased social dimension. They are timely accommodated in transit centers in Gevgelija and Tabanovci, and part of them and

за азил и привремена заштита, што го спроведува Министерството за труд и социјална политика.

Високиот комесар за бегалци Гутериш во извештај⁸ поднесен пред Советот за безбедност на ООН предупредил дека бегалците од Сирија во Блискиот Исток тонат во беда и се принудени да бараат пат кон Европа. Според податоците на ОН и Светската банка, девет од десет Сиријци во Јордан и Либан живеат под прагот на сиромаштија. Во многу случаи ним не им се дозволува да бараат работа, поради што без егзистенција се наоѓаат цели семејства. Само половина од сите деца-бегалци одат на училиште, истакнал Гутериш и повикал на итен прекин на војната во Сирија со оглед дека колку подолго таа трае, толку потешки ќе бидат нејзините последици.

Во споменатиот извештај се укажува дека Високиот комесаријат на ОН за бегалци спровел анкета меѓу 1200 сириски бегалци, по што резултатите потврдиле дека Сирија доживува огромен „одлив на мозоци“. Имено, осумдесет и шест проценти од испитаниците имаат средно образование. Речиси половина од нив учеле на универзитети. Од таму ваквото масовно иселување ќе предизвика катастрофални последици по перспективата за обнова на Сирија по конфликтот.

Според податоците објавени во Германија,⁹ потребно се да се вработат над 28000 наставници за едукација на децата-бегалци. Имено, германските власти веќе вработиле

the PI Reception Centre for asylum seekers under the Law on Asylum, implemented by the Ministry of Labour and Social Policy.

High Commissioner for Refugees⁸ in a report submitted to the Security Council of the United Nations warned that refugees from Syria in the Middle East sink into poverty and are forced to seek a path towards Europe. According to the UN and the World Bank, nine out of ten Syrians in Jordan and Lebanon live below the poverty threshold. In many cases they are not allowed to seek work, and all families are without subsistence. Only half of all refugee children go to school, Guterres stated and called for an immediate end to the war in Syria given that the longer it continues, the more difficult will be its consequences.

The mentioned report indicates that the UN High Commissioner for Refugees conducted a survey among 1,200 Syrian refugees, the results of which confirmed that Syria is experiencing a massive “brain drain.” In fact, eighty-six percent of respondents have secondary education. Almost half of them studied at the universities. From there this mass eviction will cause catastrophic consequences for the prospect of rebuilding the Syria after the conflict.

According to data released in Germany⁹ are required to employ over 28,000 teachers to educate children of the refugees. The German authorities

околу 8500 наставници за да обезбедат образование за децата-бегалци, кои во 2015 година пристигнале во земјата. Се наведува дека во 16 германски федерални покраини се формирани 8264 „специјални одделенија“ во кои треба да се изведува настава за 196000 деца на имигрантите. Министерство за образование на Германија проценува дека од вкупно над еден милион имигранти кои пристигнале во Европа околу 325000 се деца. Ова Министерство цени дека досега вработените наставници ни од далеку не се доволни за да се обезбеди соодветно образование за сите деца-бегалци, а потребни се уште околу 20000 наставници со цел сите деца-бегалци да добијат квалитетно образование, кој процес се одвива бавно.

Во согласност со известувањето на Федералната агенција за труд на Германија околу 88000 бегалци во Германија досега користеле бесплатни курсеви за јазик, овозможени од оваа агенција. Се цени дека постои висока мотивација на бегалците да научат германски јазик и желба да работат и да се интегрираат во оваа држава. Според податоците на Агенцијата, над две третини од бегалците кои ги посетувале курсевите се Сиријци и поседуваат одобрение за азил во Германија.

Според проценките и истражувањето спроведено меѓу министрите за финансии на германските покраини, тие ќе потрошат повеќе отколку што владата во Берлин потрошила за образование и наука за 2015 година. Имено, се проценува дека федерал-

have recruited around 8,500 teachers to provide education for refugee children, who in 2015 arrived in the country. It is presented that in 16 German federal states were formed 8,264 “special classes” that should be performed for teaching 196,000 children of immigrants. Ministry of Education of Germany estimates that in a total of over a million immigrants in Europe arrived about 325 thousand are children. The ministry estimates that employed teachers are hardly sufficient to provide adequate education for all refugee children, and needed another 20,000 teachers to ensure that all refugee children to receive a quality education which that process is slowly realised.

According to the report of the Federal Labor Agency of Germany about 88 thousand refugees in Germany so far used free language courses, provided by this agency. It is estimated that there is a high motivation of refugees to learn the German language and a desire to work and integrate into this country. According to the Agency over two thirds of the refugees who have attended courses are Syrians and hold a permit for asylum in Germany.

The estimates and research conducted among the finance ministers of the German states presented that they will spend more than the government in Berlin spent on education and science in 2015. The estimated federal units of Germany next year plan to spend at least 17 billion Euros for the

ните единици на Германија наредната година планираат да потрошат најмалку 17 милијарди евра за потребите на бегалците.¹⁰ Државата од буџетот издвоила околу 15,3 милијарди евра за научни истражувања и за процесот на образование. Според проценките, трошоците за бегалците на федералните држави најверојатно ќе бидат и повисоки од 17 милијарди евра, затоа што пресметката на трошоците е направена за 800000 бегалци, а до крајот на ноември вкупниот број на мигранти се искачи до 965000. Се оценува дека политиката на отворени врати за бегалците која ја спроведува канцеларката Меркел во 2015 година, ја чини Германија повеќе од 6 милијарди евра.

Бегалскиот бран во 2016 година се проценува дека ќе ја чини Германија околу 21 милијарда евра,¹¹ доколку бројот на прифатените мигранти остане на еден милион лица. Слободната миграција причинува голема штета за социјалната држава. Се оценува дека финансирањето на миграцијата им наштетува на најсиромашните и ќе доведе до зголемување на возрасната граница за заминување во пензија или намалување на субвенциите од германската држава. Се укажува дека помошта за бегалците не смее да биде финансирана со поголемо задолжување на државата, бидејќи во спротивно следните генерации ќе мора да ги враќаат обврските. Во следните години се проценува дека се можни и други трошоци во износ од најмалку 79 милијарди евра.

Посебен проблем се децата-бегалци кои се без родители. Така само

needs of refugees¹⁰. The state budget allocated about 15.3 billion Euros for scientific research and the educational process. The estimated costs for refugees for federal states will probably be higher than 17 billion because the calculation of costs is made for 800 thousand refugees, and by the end of November, the total number of migrants rose to 965 thousand. It is estimated that the open door policy for refugees which conducts Chancellor Merkel in 2015, will cost Germany more than 6 billion Euros.

Refugee wave in 2016 is estimated to cost Germany around 21 billion Euros¹¹ if the number of migrants remain on the accepted one million people. Free migration causes great harm to the welfare state. It is estimated that the financing of migration harms the poorest and will lead to an increase in the age limit for retirement or a reduction in subsidies from the German state. It is pointed out that aid for refugees must not be financed by increased borrowing, because otherwise the next generation will have to back liabilities. In the following years it is estimated that possible and other costs could be amounting to at least 79 billion Euros.

A particular problem is the refugee children who are orphaned. So in Germany there are 59,000 children without parents arrived in this country in 2015. Therefore the German Minister for Family¹² invites citizens to voluntarily help children refugees in Germany,

во Германија има 59000 деца кои без родители пристигнале во оваа држава во 2015 година. Затоа германската министерка за семејство¹² ги повикува граѓаните доброволно да им помогнат на децата-бегалци кои се во Германија, за што е отворена телефонска линија за да се поврзат преку службите со малолетници од Сирија и други држави кои дошле во Германија. Имено, децата и тинејџерите меѓу бегалците имаат потреба за голема помош за практични и правни прашања, училиште и секојдневна поддршка.

„Децата кои пристигнуваат зимава во Југоисточна Европа се физички исцрпени, исплашени, вознемирени и често имаат потреба од медицинска помош. Многу деца во движење немаат соодветна облека или пристап до исхрана соодветна на возраста. Ова станува уште полошо со недостигот од засолништа и неадекватно греење во одредени прифатни центри, како и во автобусите и возовите“, предупредува УНИЦЕФ.¹³ Организацијата наведува дека прашањето станува сè, погорливо, бидејќи продолжува да расте бројот на деца меѓу бегалците и мигрантите. Сега има повеќе од едно дете на тројца возрасни. УНИЦЕФ предупредува дека прекуграничната размена на информации и следењето на најранливите деца остануваат недоволни, главно поради брзината на движење на луѓето.

Особено е битна родовата компонента на која се обрнува помалку внимание, а таа има непосреден одраз врз општествениот поредок

which is on open a hotline to connect through the services of minors from Syria and other countries who came to Germany. The children and teenagers among the refugees have needs of great help to practical and legal issues, for school and everyday support.

“Children who arrive this winter in Southeastern Europe are physically exhausted, scared, and anxious, they often require medical care. Many children do not have adequate clothing for movement or access to proper nutrition for their age. This becomes even worse with the lack of shelter and inadequate heating in certain reception centers, as well as buses and trains,” warns UNICEF¹³. The organization stated that the issue is becoming more burning because continues to grow the number of children among refugees and migrants. Now there is more than one child of three adults. UNICEF warns that cross-border exchange of information and monitoring of vulnerable children remains inconclusive, mainly because of the speed of movement of people.

Particularly important is gender component that is paid less attention, and it has an immediate impact on the social order of the countries of the old continent. The young men are most common among refugees (according to some estimates over 70%). There are a big differences in understanding the ratio between the sexes. It creates conditions for instability, given that many

на државите од стариот континент. Имено, младите мажи, кои се најчести меѓу бегалците (според некои проценки се над 70%), имаат голема разлика во сфаќањата на соодносот меѓу половите. Тоа создава услови за нестабилност, со оглед дека многу од тие млади мажи носат со себе сфаќања за улогата на жените кои се дијаметрално спротивни на вредностите на модерна Европа. Подредената улога на жената во исламските средини не соодветствува на европските вредности и принципи за родова рамноправност, што создава потенцијални проблеми на социјален и политички план. Тоа бара да се преземат мерки со кои ќе им се гарантира на женската популација дека нема да има закани по нивниот личен интегритет и безбедност, како и во поглед на правата за родова рамноправност.

3. ПОЛИТИЧКИ ПРОМЕНИ

Иако од одредени извори имаше предупредувања,¹⁴ може да се оцени дека Европа беше затекната во случајот со мигрантите и направи неколку пропусти и тоа: нефункционалниот механизам за распоредување на бегалците во земјите-членки со таканаречени квоти, одделни земји-членки не ги регистрираа бегалците и мигрантите, изостанаа заднички а се донесуваа едностранни одлуки од државите. Отсуствуваше соработка на државите-членки со земјите-кандидати, како Македонија и Србија, на планот на спречување

of these young men carry notions of the role of women who are diametrically opposed to the values of modern Europe. The subordinate role of women in Muslim communities does not correspond to European values and principles of gender equality that creates potential problems of social and political level. It seeks to take steps that will ensure the female population there will be no threats to their personal integrity and security, and in terms of rights to gender equality.

3. POLITICAL CHANGES

Although from some sources had warnings¹⁴ may be said that Europe was caught off guard in the case of migrants and make a few flaws, such as: a dysfunctional mechanism for allocation of refugees in the Member States in the so-called quotas, some members not registered refugees and migrants, the unilateral decisions were made by the states. A cooperation of the Member States with the candidate countries such as Macedonia and Serbia on the plan to prevent the uncontrolled influx of refugees and migrants was absent. Republic of Macedonia and other countries have consequences of these flaws and suffer the inability to build a common policy to deal with the threats and the risks of the refugee crisis.

The emergence of nationalism is very marked and it is obvious that in

на неконтролиран прилив на бегалци и мигранти. Република Македонија како и другите држави имаат последици од овие пропусти и ги трпи последиците од немоќта да се изгради заедничка политика за да се справи со заканите и со ризиците од бегалската криза.

Појавата на национализми е многу изразена и се цени дека во Европа се менува политичкиот дискурс како резултат на бегалската криза. Како реакција на бегалците се појавуваат бројни здруженија и партии кои имаат ксенофобична основа или фашистичка идеологија и бараат да се забрани пристапот на бегалците и мигрантите. Во одредени држави партиите кои се залагаат за ограничување на пристап на мигранти и бегалци добиваат сè повеќе поддршка од гласачите и со тоа се отвора пат за напуштање на европската интеграциска реалност и за враќање на сцена на интересите на националните држави.

Наспроти тоа, постојат политики на отвореност и прифаќање, во што предничи Германија. Обратно од тоа, се јавуваат ставови кои ги застапуваат, пред сè, Чешка и Словачка кои се против примањето бегалци и мигранти, додека други држави воведуваат построги контроли за влез на нивна територија. Ставот на Франција го изнесе премиерот на оваа држава, Мануел Валс,¹⁵ кој смета дека „Европската Унија треба да каже дека повеќе не е можно да прифати толку многу мигранти и да најде решенија за тие повеќе да не ја напуштаат Сирија или, пак, да бидат прифатени од соседните земји“.

Europe the political discourse as a result of the refugee crisis is changed. In reaction to the refugees numerous of associations and parties that have xenophobic basis or fascist ideology they seek to prohibit access of refugees and migrants. In some states the parties that ask to restrict access of migrants and refugees receive more support from voters and thus open the way to leave an integration of European reality and return to the scene of the interests of nationalistic states.

In contrast there are policies of openness and acceptance in the lead by Germany. Back from occurring attitudes that represent before the Czech Republic and Slovakia are against receiving refugees and migrants, while other countries introduced strict controls entry to their territory. The position of France expressed the Prime Minister of this country, Manuel Valls¹⁵ who believes that “the European Union must say that is no longer possible to accept so many migrants and find solutions for them no longer to leave Syria or to be accepted by the neighboring countries”.

The organization of each state, border protection, integrated border management, combating the smuggling of people, are political questions that are opened with a flood of numerous refugees and migrants. Changes to the free movement of people, goods and services limits the needs of the countries in which the common market is most

Организацијата на секоја држава, заштитата на границата, интегрираното гранично управување, спречувањето шверц на луѓе се политички прашања кои се отвораат со напливот на бројните бегалци и мигранти. Промените во слободното движење на луѓе, стоки и услуги ги ограничуваат потребите на државите на кои заедничкиот пазар им е најмногу потребен, како, на пример, Германија, Франција и други.

За да не се менува основниот договор на Европската унија кој е политички, мора на долг рок да се обезбеди безбедност на надворешните граници на Европа. Во спротивно ќе се отвораат илегални гранични премини со сите реперкусии кои следат и со антагонизми меѓу државите-членки на Европа, што ја прави ранлива и слаба како континент, но и како Унија.

Ставови кои се најзастапувани е дека Шенген зоната за слободно движење во Европската унија треба да биде зачувана и зајакната. Тоа е можност за заеднички европски договор на бегалската криза во рамките на институциите на Унијата. Имено, Шенген системот може да работи само ако има заедничка одговорност во прифаќањето бегалци и заедничка одговорност за заштита на надворешните граници.

Привремената контрола на границите во рамките на Шенген зоната за слободно патување помеѓу 26 држави може да ја направи полуслободна или неслободна. Планот на европските лидери е да изградат нова инфраструктура за сместување за барателите на азил, да ги распо-

needed, such as Germany, France and others.

In order not to change the basic treaty of the European Union which is a political must in the long run to ensure security at external borders of Europe. Otherwise the illegal border crossings will be opened with all the repercussions that follow and antagonisms among member states of Europe, making it vulnerable and weak as a continent and as a Union.

Attitudes which are most represented are that Schengen area of free movement in the European Union should be preserved and strengthened. It is an opportunity with a common European response to the refugee crisis within the institutions of the Union. Namely the Schengen system can only work if there is joint responsibility in accepting refugees and shared responsibility for the protection of external borders.

Temporary border controls within the Schengen free travel between 26 countries can make half free or proprietary zone. European leaders plan to build a new infrastructure for accommodation of the asylum seekers, to distribute equally among themselves (“quota” is not realized even acceptable) to speed the return in the countries where they come on those people who are rejected for asylum and to fight against traffickers.

The European Union raises the ambitious “action plan” to help Turkey to

редат подеднакво меѓу себе („квоти“ што не е реализирано ниту прифатливо), да го забрзаат враќањето во земјите од каде доаѓаат на оние лица кои се одбиени, како и да се борат против трговците со луѓе.

Европската унија покренува амбициозен „акциски план“ за да ѝ помогне на Турција да задржи што е можно повеќе мигранти на своја територија. Предвидени се нови бегалски кампови, повеќе пари – над 3 милијарди евра, право за Сиријците таму да работат и договор со кој Турција ќе ги прифати одбиените баратели на азил.

4. КОИ СЕ ПРЕДЛОЗИ ЗА ИЗЛЕЗ ОД ОБИЕ МИГРАНТСКИ БРАНОВИ

а) Развиените држави

Развиените држави кои иако примаат бегалци и мигранти предлагаат да се запре овој процес преку вложување средства во подалечни држави. Така, политичарите од Германија и скандинавските држави предлагаат да се издвојат повеќе милијарди евра и да им се доделат на државите од непосредното соседство од каде потекнуваат мигрантите и бегалците. Тоа се однесува на Турција, како сосед на Сирија, која е најпогодена од бегалци и мигранти кои стигнуваат од други држави и заедно со бегалците се движат кон Север. Исто така, се предлага да се вложува во Јордан и Либан за дел од бегалците и мигрантите да останат во близина на нивните матични држави.

keep as many migrants on its territory. New camps are provided, more money or over 3 billion Euros, the rights for Syrians to work there and an agreement that Turkey will accept the rejected asylum seekers.

4. WHAT ARE THE PROPOSALS FOR A WAY OUT OF THESE MIGRANT WAVES?

a) Developed countries

The developed countries although received refugees and migrants they propose to stop this process by investing funds in distant countries. So politicians from Germany and the Scandinavian countries propose to allocate billions of Euros to be allocated to the neighboring countries of origin of migrants and refugees. That applies to Turkey, as a neighbor of Syria, which is most affected by refugees and migrants coming from other countries and with refugees moving north. It also proposes to invest in Jordan and Lebanon for some of the refugees and migrants to remain closer to their home countries.

In addition the governments of Austria and Germany, which are most affected by the refugee influx largest in Europe after the Second World War, collaborate on the preparation of a plan to increase the number of checkpoints refugee routes, where refugees will be

Покрај тоа, владите на Австрија и Германија, кои се најпогодени од најголемиот бегалски прилив во Европа по Втората светска војна, соработуваат на изработка на план што треба да го зголеми бројот на контролни пунктови на бегалските рути, каде што бегалците ќе бидат контролирани и регистрирани. Детали за овој план се презентирани од германскиот национален координатор за бегалски прашања,¹⁶ кој најавил дека на овие контролни пунктови ќе треба да се носи одлука во врска со барањата за азил, кои доколку бидат отфрлени, бегалците ќе бидат веднаш вратени дома. При тоа оние кои ќе добијат позитивна одлука потоа ќе бидат прифатени во некоја од членките на ЕУ, според усогласената формула за дистрибуција, каде што ќе добијат статус на азиланти. Од друга страна, австрискиот канцелар, Вернер Фајмен, изјавил дека лицата кои нема да добијат азилантски статус во рамките на европските процедури, ќе треба веднаш да бидат депортирани во земјите од каде што дошле.

Како почесто изразуван став од повеќе држави е дека проблемот со бегалците може да се реши со синхронизирана меѓународна соработка,¹⁷ за што најмногу се залага германската канцеларка, Ангела Меркел, и укажува дека нема да ги затвори германските граници. Во исто време смета дека треба да се намали бројот на мигранти со подобра контрола на надворешните граници на ЕУ и со зајакната соработка со Турција, од каде најмногу бегалци тргнуваат за Европа. Од суштинско

controlled and registered. Details of this plan are presented by the German national coordinator¹⁶ for refugee issues, who announced that these checkpoints will have to take a decision regarding requests for asylum, if they are rejected, the refugees will be immediately returned home. While those who will receive a positive decision would then be accepted in any of the EU members, according to the harmonized formula for distribution, where they will get the status of asylum seekers. On the other hand Austrian Chancellor Werner Fajmen said that those who fail to get asylum status within the European procedures should immediately be deported to countries where they came from.

As more expressed position and attitude from many countries is that refugee problem can be solved by international cooperation¹⁷ since most favors German Chancellor Angela Merkel indicates that they will not close the German borders. At the same time she considers the need to reduce the number of migrants with better control of external borders of the EU and enhanced cooperation with Turkey, where most refugees departed to Europe. Essential to solving the problem is an agreement among European countries, as well as managing the conflicts in Syria and Libya.

It is important to mark the example of Switzerland¹⁸, where the Swiss migration authorities for years are

значење за решавање на проблемот е договор меѓу европските земји, како и уредување на конфликтите во Сирија и Либија.

За одбележување е примерот на Швајцарија¹⁸ каде швајцарските миграциски власти со години земаат пари од барателите на азил. Швајцарија на барателите на азил може да им конфискува суми поголеми од 1000 швајцарски франци (996 евра). Оваа пракса тргнува од фактот дека Швајцарија сака луѓето кои пристигнуваат во оваа земја да придонесат што е можно повеќе во покривањето на трошоците за азилантскиот процес и социјалните трошоци.

Според германските закони, слично како и швајцарските, парите и вредните предмети можат да бидат одземени од барателите на азил од страна на властите доколку тие ја надминуваат вредноста од 750 евра (во Баварија) и доколку барателот на азил има или се очекува да има сметка со поголема сума пари. Во покраината Баден Виртенберг правилата се уште построги, бидејќи полицијата таму може да конфискува стоки во вредности од над 350 евра. Според германски медиуми,¹⁹ во изминатиот период просечната вредност на одземените пари и предмети од бегалците е со четирицифрени суми, а средствата се користат за социјални намени.

Швајцарскиот закон, исто така, од бегалците на кои им е дозволено да живеат и да работат во оваа земја, бара во државната каса да предадат повеќе од 10 отсто од својата зара-

takeing money from asylum seekers. The Switzerland to asylum seekers can confiscate amounts greater than 1,000 Swiss francs (996 Euros). This practice starts from the fact that Switzerland wants people who arrive in this country to contribute as much as possible in covering the cost of asylum process and social costs.

Under German law, similar to the Swiss, money and valuables can be taken away from asylum seekers by the authorities if they exceed the value of 750 Euros (in Bavaria) and if the asylum seeker has or is expected to account greater amount of money. In Baden-Württemberg the rules are stricter, because the police there may confiscate goods worth over 350 Euros. According to German media¹⁹ in the past the average value of the seized money and belongings of the refugee's average is four-sums, and funds are used for social purposes.

Swiss law also from refugees who are allowed to live and work in this country requires the state treasury to deliver more than 10 percent of its earnings over the next 10 years a total of 15,000 Swiss francs, in order to help in covering the costs of the asylum process.

Similar actions are planned in Denmark pending amendment to the law that the Danish authorities will allow the asylum seekers to consuming cash exceeding 10,000 crowns, which is about 1,340 Euros, as well as individu-

ботка во текот на следните 10 години или вкупно 15000 швајцарски франци, за да може да помогнат во покривањето на трошоците во азилантскиот процес.

Слични постапки се планираат во Данска каде во постапка е измена на закон со кој на данските власти ќе им се дозволи од барателите на азил да им одземаат готовина поголема од 10000 круни, што е околу 1340 евра, како и индивидуални предмети повредни од оваа сума.

Со оглед дека бегалците од Сирија сочинуваат повеќе од половина од вкупниот број на баратели на азил, држави кои имаат стабилни влади се прогласуваат за земји со сигурно потекло. Тоа се однесува за балканските држави и со тоа се овозможува брза депортација на баратели на азил од овие земји, меѓу кои е и Република Македонија. Од правен аспект, на овие лица им е ограничено правото на азил во државите на ЕУ.

Холандија, има цел следните месеци значително да го намали бројот на мигрантите кои стигнуваат во ЕУ. Се смета дека бројот на мигрантите сега е огромен и е невозможно во иднина да се дозволи оваа бројка да остане на тоа ниво. За тоа се неопходни дополнителни напори за зачувување на внатрешните граници.

Прашањата и барањата на Велика Британија за редефинирање на ЕУ е со одделно влијание врз ЕУ. Напуштањето на ЕУ ќе биде лошо и за Велика Британија и за Европа. Во однос на бегалците, оваа држава

al items worth more than this amount.

Given that Syrian refugees make up more than half of the total number of asylum seekers, the states with stable governments are declared as safe origin countries. It applies to the Balkan countries and this enables rapid deportation of asylum seekers from these countries, including from the Republic of Macedonia. Legally, these people have limited right of asylum in EU countries.

The Netherlands aims in the coming months significantly to reduced the number of migrants who arrive in the EU. It is thought that the number of migrants is now huge and impossible in the future to allow the figure to remain at that level. For that additional efforts are necessary to preserve the internal borders.

The questions and requests from UK to redefine the EU are with a separate impact on the EU. Leaving the EU would be bad for Britain and for Europe. In terms of refugees the country has serious limitation and blockades which seeks to protect itself against uncontrolled influx of migrants and refugees

b) The smaller and less developed

The less developed countries proposed control of the flows of migrants and refugees through their territory and their transit. They have fewer re-

има сериозни ограничувања и блокади со кои настојува да се заштита од неконтролиран прилив на мигранти и бегалци.

б) Помалите и помалку развиените

Помалку развиените држави предлагаат контрола на тековите на мигранти и бегалци низ нивната територија и нивно транзитирање. Тие имаат помалку ресурси и капацитети за прифаќање на мигранти поради што повремено го ограничуваат нивниот проток. За овие лица се градат огради кои би наложиле строго контролирано движење. Исто така, се градат прифатни центри како собири точки за да им се даде прва помош, но и да се евидентираат лицата заради можни безбедносни потешкотии.

Така во 2015 година низ Македонија поминаа над 800000 бегалци и мигранти. Тие потсетија дека Македонија и Балканот се главниот коридор и порта што ја поврзува Европа со Блискиот Исток и Африка. Македонија го има искуството со масивен наплив на бегалци. Последно е искуството со бегалците од Косово кога близу 400000 лица престојуваа неколку месеци во разни делови од државата, а по завршување на војната најголемиот дел се вратија. Мал дел останаа во Македонија и тие потсетуваат дека бегалските кризи носат последици со траен карактер.

Постојаниот координатор на ОН во Македонија, Луиза Винтон,²⁰ го поздравил напорот на земјите од балканската рута за обезбедување

sources and capacity to accept migrants and occasionally restrict their flow. For these people fences are build that would impose strictly controlled movement. Also shelters are building as a rallying point to give first aid and to register people for possible security difficulties.

Thus in 2015 trough Macedonia transited more than 800,000 refugees and migrants. They reminded that Macedonia and the Balkans are the main corridor and gateway that connects Europe with the Middle East and Africa. Macedonia has experience with a massive influx of refugees. Last is the experience of the Kosovo refugees when nearly 400,000 people were staying a few months in various parts of the country, and after the war, most of them returned to their homes. Little has remained in Macedonia and they remind all of us that the refugee crises carry consequences with lasting character.

The UN Resident Coordinator in Macedonia Louisa Vinton²⁰ welcomed the efforts of the countries of the Balkan route for the provision of basic humanitarian assistance to migrants, emphasizing that according to their estimates in 2015 900,000 people transited through Macedonia. She thinks it is a big burden for a country of only two million people and it is especially important that the society from the first day meet the migrants with food and clothing, and particularly affects

основна хуманитарна помош за мигрантите, нагласувајќи дека според нивните проценки во 2015 година 900000 луѓе транзитирале низ Македонија. Таа смета дека тоа е голем товар за земја со само два милиони луѓе и особено е значајно што општеството од првиот ден излезе во пресрет на мигрантите со храна и облека, а особено погодува одговорот на обичните граѓани кои и самите немаат многу да даваат повеќе на другите, истакна Винтон.

Трошоците за безбедносниот аспект на мигрантската и бегалска криза во Македонија надминуваат 12 милиони евра.²¹ Мигрантската и бегалска криза е еден од најголемите предизвици со кои се соочуваат државите и човештвото во последниот половина век. Македонија е првата држава во Европа која не е членка на Европската унија, а која прогласи кризна состојба за закана од илегална миграција, која доаѓа од територија на Унијата и го активира кризниот менаџмент. Европа им дава пари на државите-членки, додека за Македонија не се предвидува надомест за трошоците кои ги има за мигрантите и бегалците.

Според претседателот на Република Македонија, Ѓорѓе Иванов,²² „Постојат кругови во Европа кои мислат дека ако бегалските кампови се подалеку од Европа, тогаш Европа нема да има проблем. Сега, бегалските кампови се во Турција, Јордан и Либан. Имаше предлози да отвориме бегалски кампови на нашата територија. Се спомнуваа бројки од 20 па и 30000 луѓе. Категорично ги одбив таквите барања. Јасно ставив

the response of ordinary citizens who themselves do not have much to give more to others, said Vinton.

The cost for the security aspect of migrant and refugee crisis in Macedonia²¹ exceed 12 million Euros. The migrant and refugee crisis is one of the biggest challenges faced by the countries and humanity in the last half century. Macedonia is the first country in Europe which is not a member of the European Union that declared the crisis situation from the threat of illegal migration, which comes from the territory of the Union and activates crisis management. Europe gives money to member states while for Macedonia is not projected to cover the cost that has for migrants and refugees.

According to Macedonian President Gjorge Ivanov²² “There are circles in Europe who think that if refugee camps are away from Europe, then Europe will not have a problem. Now, refugee camps are in Turkey, Jordan and Lebanon. There were proposals to open refugee camps on our territory. They mentioned figures of 20 and even 30,000 people. I categorically refused such requests and made it clear that Macedonia is a transit country and as a transit country have a capacity of only 2,000 people in our temporary transit centers. Our attitude I defend at every meeting because any increase in these numbers will increase security risks for Macedonia. And we do not allow it”.²³ This attitude is accepted by the

до знаење дека Македонија е само транзитна земја и дека како транзитна земја имаме капацитет од само 2000 лица во нашите привремени транзитни центри. Нашиот став го бранам на секоја средба, бидејќи секое зголемување на овие бројки ќе значи зголемување на безбедносните ризици за Македонија. А тоа никако нема да го дозволиме.“²³ Овој став е најприсутен кај власта во Македонија, а граѓаните и повеќе невладини и хуманитарни организации им помагаат на мигрантите и бегалците во нивното транзитирање низ државата.

Оценка е дека надлежни институции во Република Македонија навремено се организираа за справување со бегалските бранови. По прогласувањето на кризна состојба на јужната граница до израз дојде функционалноста на институциите кои оставени без речиси никаква директна билатерална помош од европските институции, успешно се справуваа со секојдневниот прилив на бегалци.

Според пресметките, во 2016.²⁴ година Австрија за мигрантите ќе треба да издвои 12 милијарди евра.²¹ Постои несогласување помеѓу власта и опозицијата која не се согласува со политиката на отворени врати за бегалците и бара затворање на прием на мигранти. Во спротивно опозицијата се заканува со „народно востание“ заради заштита на интересите на австриските граѓани.

Веќе е познато дека Словенија има подготвен „план Б“ во случај на заострување на миграциската криза,

Government in Macedonia, citizens and NGOs and humanitarian organizations helping migrants and refugees in their transit through the country.

The estimation is that the institutions in the country were promptly organized to deal with refugee waves. After the declaration of a crisis situation on the Southern border came to the fore functionality of institutions which were left without direct bilateral assistance from European institutions, but they successfully dealt with the daily influx of refugees.

According to calculations Austria will need migrants to set aside 12 billion Euros in 2016²⁴. There is disagreement between the government and the opposition that disagrees with its open door policy for refugees and requires closing the reception of migrants. Otherwise the opposition threatens with “popular uprising” to protect the interests of Austrian citizens.

It is already known that Slovenia has prepared a “plan B” in case of the tightening of migration crisis, according to which, Ljubljana may decide to set up wire fence along the entire border with Croatia. If Germany and other countries decided to close the door to refugees, pressure on migrant wave will become untenable. Because of that would be erected wire fence all along the 670 kilometers of border with Croatia. Wire fence which currently is 155 kilometers long, could continue all along to the 670 km bor-

според кој, Љубљана може да одлучи да постави жичена ограда долж целата своја граница со Хрватска. Ако Германија и другите земји одлучат да ја затворат вратата за бегалците, притисокот на мигрантскиот бран ќе стане неиздржлив, заради што би била подигната жичена ограда долж сите 670 километри од граница кон Хрватска. Жичената ограда која моментно е долга 155 километри, би можела да продолжи на сите 670 километри долж границата, која е и надворешна граница на Шенгенот. Осум европски држави побарале од Словенија да ги прими назад мигрантите кои во неа биле регистрирани, но Словенија го одбива тоа. Ако државите северно од Словенија воведат дополнителни мерки за заострување на политиката на примање на мигранти, Словенија планира да донесе реципрочни мерки.

Ако дојде до затворање на границите од Германија кон Австрија и Словенија, нормално е да се очекува дека и Србија и Македонија ќе мора да ги применат истите мерки со цел да се заштитат. Со тоа се префрла насоката на движење на мигрантите и бегалците од Север кон Југ, односно во обратна насока. Дали тоа ќе значи отворање нова рута преку Грција-Албанија и Италија и натаму низ Европа ќе биде согледано понатаму во зависност од приликите во Европа.

Србија воведо засилена контрола над сите имигранти што влегуваат во земјата. Српските власти вршат регистрација на сите бегалци што влегуваат во државата со што

der, which is also the external border of the Schengen. Eight European countries from Slovenia asked to take back migrants who registered in this country, but Slovenia opposes it. If the states north of Slovenia introduce additional measures to tighten policy of receiving migrants, Slovenia plans to adopt reciprocal measures.

If it came to closing the border from Germany to Austria and Slovenia, it is normal to expect that Serbia and Macedonia will have to apply the same measures to protect themselves. By switching the direction of movement of migrants and refugees is from North to South or in reverse. Whether this will mean opening new route through Greece and Albania to Italy and continues across Europe will be perceived depending on the situation in Europe.

Serbia introduced enhanced control over all immigrants entering the country. Serbian authorities are registering all refugees entering the country which facilitate the work of countries that are the main target or destination of migrants. If it happens that the EU start with returning the refugees, those people from the Serbian border will be returned to Macedonia considering that with Serbia is countered cooperation in order not to allow crossing of the borders to immigrants who come from areas where there are no wars.

ја олеснуваат работата на државите кои се главна цел или дестинација на мигрантите. Доколку се случи ЕУ да ги враќа бегалците, тие луѓе уште од српската граница ќе бидат вратени во Македонија со оглед дека со Србија е воспоставена соработка со цел да не се дозволи премин на границите на имигранти кои доаѓаат од подрачја во кои нема војни.

Според изјави на бегалци и мигранти од Авганистан, Сирија и Ирак пренесени од „Хјуман рајтс воч“,²⁵ бугарските полицајци откако ќе им ги украдат личните предмети и ги подложуваат на насилство ги враќаат имигрантите и кандидатите за азил назад во Турција. Организацијата ги повикува бугарските власти да преземат итни дејствија за запирање на незаконскиот однос кон луѓе кои бараат заштита и да побараат одговорност за тие што го сториле тоа.

Може да се согледа дека помалите држави, иако се соочуваат со истите проблеми како и големите, имаат помал капацитет и средства да се справат со бегалците и мигрантите. Тие се поврзани со државите од север низ кои поминуваат мигрантските бранови и од таму неопходна е поширока коалиција и меѓународна соработка за синхронизирано справување со овие миграции.

5. КАКВИ СЕ ШАНСИТЕ НА ЕВРОПА И ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Различни се ставовите и оценките за тоа што може да предизвикаат овие милионски бранови на миграции и какви се можните по-

According to statements of refugees and migrants from Afghanistan, Iraq and Syria transferred by the “Human Rights Watch”²⁵ Bulgarian policemen after they steal belongings and subjected to violence they return the immigrants and asylum seekers back to Turkey. The organization calls on the Bulgarian authorities to take immediate action to stop the illegal relation to people seeking protection, and seek accountability for those who committed it.

It could be seen that although the smaller states face the same problems as large, they have a smaller capacity and means to deal with refugees and migrants. They are associated with states from North through migrants waves are passing and there is necessary to form broader coalition and international cooperation for synchronized address these migrations.

5. WHAT ARE THE CHANCES OF EUROPE AND THE EUROPEAN UNION

There are different views and assessments about that what can cause these millions waves of migrations and what are the possible consequences for the European Union and countries of the European continent. The observations which are done lead to the conclusion that the consequences are serious, and are result of significant

следици за Европската унија и државите на европскиот континент. Согледувањата кои се прават водат кон заклучок дека последиците се сериозни, а се резултат на значителни промени кои се случуваат со неверојатна брзина. Неподготвеноста на Европа да реагира навреме и да изгради единствена политика води кон уривање на единствените европски принципи. Седум држави: Австрија, Германија, Франција, Малта, Данска, Шведска и Норвешка веќе го суспендираа Шенген системот, а со тоа се доведува во прашање единственоста на Унијата и иднината на континентот и заедничкиот пазар и валута. Слично направи Унгарија со воведување целосна забрана за прием на мигранти, а најава за воведување контрола на границата доаѓа од Словенија, што може како домино ефект да ги погоди државите низ кои минуваат мигрантите, и тоа Хрватска, Србија, Македонија и Грција.

Споредбите често се неблагодарна работа, но овде е „почеток на распад на еден систем“ кој претседателот на Чешка го предвидува, ако не се преземат мерки за заштита на единството на Европа и на интересите на граѓаните и државите. Проценка е дека врвот на миграцијата допрва треба да дојде како следно селење на народите од Југ кон Север. Миграцискиот бран прераснува во историско цунами, а границите на Европа се отворени и незаштитени.

Историчарите прават споредби со почетоките на формирањето на Унијата и нејзините принципи кои

changes which are taking place with incredible speed. The reluctance of Europe to react in time and to build a unified policy leads to the destruction of the only European principles. Seven countries: Austria, Germany, France, Malta, Denmark, Sweden and Norway have already suspended the Schengen system, and thus put into question the uniqueness of the Union and the future of the continent and the common market and currency. Similar make Hungary by introducing a complete ban on the admission of migrants, and the announcement of border control comes from Slovenia that can be like a domino effect hit countries through which migrants pass as Croatia, Serbia, Macedonia and Greece.

The comparisons are often a thankless job, but here is the “beginning of the disintegration of a system” that the President of the Czech Republic provides if the measures to protect the unity of Europe and the interests of citizens and states are not taken. It estimates that the peak of migration is yet to come as the next movements of peoples from South to North. The migratory wave becomes a historical tsunami and the Europe’s borders are open and unprotected.

The historians make comparisons with the beginnings of the formation of the Union and its principles comparing with arranging the relations based on the comprehensiveness of the European area which as a target and basically

ги споредуваат со уредувањето на односите кои се базираат на сеопфатност на европскиот простор што како цел и основа го има и Римската Империја. Иако се работи за значителна временска разлика, Римската Империја го достигна својот зенит, а потоа од 2 до 5 век започнува нејзиното намалување и згаснување. Причините се бројни, но како најсериозни се големите преселби на народите и нападите од разни племиња, а, пред сè, Вандали, Хуни, Визиготи, Свеби и Авали. Тие ја менуваат позицијата на власта и преку постојани судири, војни и губење територии, Рим ја губи власта и своето значење, а опаѓа и завршува со распад на оваа цивилизација.²⁶ Исто така, како циклични причини кои се редат во низа се истакнуваат политичката нестабилност, внатрешните судири и борби за власт, надворешните инвазии од племиња и војни кои ја намалиле силата на империјата. Наодите на археолозите упатуваат дека падот на царството било вистинска катастрофа за милиони граѓани на Римското Царство.

Дали се можни споредби со денешната Европска унија и дали е во право претседателот на Чешка кога мигранските бранови и бегалците ги споредува со племињата кои ја нападнале Римската Империја?

Племињата кои го нападнале Рим и го довеле до пропаст имале сила и мотив тоа да го направат. Тоа траело со векови. Денешните мигранти и бегалци од разни држави имаат различни мотиви за движењето и населувањето од Југ кон

has the Roman Empire. Although there is a significant time difference the Roman Empire reached its zenith, then from 2 to 5 century begins its reduction and extinction. The reasons are numerous, but as the most serious are the great migrations of peoples and attacks from various tribes, especially the Vandals, Huns, Visigoths, Suebi and Avalon. They changed the position of power through constant antagonisms, war and loss of territories; Rome loses power and its meaning, and falls and ends with the collapse of this civilization²⁶. Also as cyclical reasons queuing in a row are highlighting political instability, internal antagonisms and struggles for power, external invasions and wars of tribes who shrunk the power of the empire. The findings of the archaeologists indicate that the fall of the empire was a catastrophe for millions of citizens of the Roman Empire.

Are there any comparisons with today's European Union and whether it is right the President of the Czech Republic when a migrant and refugee waves compares with the tribes that invaded the Roman Empire.

The tribes that invaded Rome and brought him to the precipice have the strength and motivation to do so. It lasted for centuries. Today's migrants and refugees from different countries have different motives for movement and settlement of the South to the North. Equipped with money from various sources, technical means, espe-

Север. Опремени со пари од разни извори, технички средства, а, пред сè, со мобилни телефони со интернет, тие располагаат со информации како најлесно да го најдат правецот и да стасаат до целта кон која тргнале, или сакаат да стигнат. Информациите се добиваат лесно, брзо и ефикасно и како резултат на тоа можно е да се донесуваат брзи одлуки и решенија. Тоа, пак, ги компликува и доведува до неможност на одлучување државите кои се на патот на овие миграциски текови. Од друга страна, институционалната бавност на државите во градењето на ставови и решенија како да се справат со бегалците и мигрантите кои масовно пристигнуваат им даваат значителна предност на овие лица и го зголемува нивниот број до ниво кое натаму тешко ќе може да се контролира.

Џорџ Фридман, основачот на истражувачкиот центар „Стратфорд“ од САД, смета дека ЕУ е блиску до распад и се претвора во некој вид „доцна света римска империја – во повеќе национална конфигурација без вистински внатрешни врски“.²⁷ Според него, институциите на ЕУ сè повеќе личат на музеи, тие се отворени за посета но немаат никаква битна улога.

За одбележување е и изјавата на Европскиот комесар за дигитална економија и цивилно општество, Гинтер Етингер,²⁸ кој вели: „првпат чувствувам дека на Европската унија ѝ се заканува распаѓање.“ Тој оценува дека се зголемува бројот на земјите со нестабилни и популистички

cially mobile phones with internet they have the information to find the easiest route to reach the aim it went, or want to reach. The information is obtained easily, quickly and efficiently and as a result it is possible to make quick decisions and solutions. This in turn complicates and leads to the impossibility of deciding the states which are on the path of these migratory flows. On the other hand, the institutional slowness of states in building views and solutions on how to deal with refugees and migrants who arrive en masse give a significant advantage to these people and increases their number to a level that can be difficult to control in the future.

George Friedman, founder of the research center “Stratford” from the United States considers that the EU is close to break-up and turns into some kind of “late holy Roman empire - in more national configuration with no real internal connections.”²⁷ According to him, the EU institutions are more like museums, they are open to visit but have no significant role.

It is to mark a statement by the European Commissioner for the Digital Economy and Civil Society Guenther Ettinger,²⁸ he expressed that “the first time I feel that the European Union is threatened by disintegration”. He estimates that the number of countries with unstable and populist governments is increasing that causes his concern, and it is shared by other politicians in Europe.

влади што ја предизвикува неговата загриженост, а истата ја споделуваат и други политичари во Европа.

Словачка најави дека нема да прифаќа муслимани и за тој став има масовна поддршка. Полска, Чешка, Унгарија и Словачка сметаат дека бегалците се опасни, особено ако се од муслиманска вероисповед и тие најавуваат затворање на нивните граници. Во Холандија од петни жили ја оспоруваат европската политика кон бегалците. Во други држави може да се види слична шема: притисокот врз актуелната власт е во пораст во Данска, Шведска, Финска, но и во самата Германија. „Германија е масовно нападната од страна на мигрантите, кои сама ги пушти“, пишува Доналд Трамп, претседателски кандидат на републиканците, кој инаку има намера да ги забарикадира границите на САД и да не прима муслимани. Загрижувачките настани од Келн каде поголем број бегалци-имигранти нападнале стотици жени ја компликува ситуација во ЕУ и ја направија речиси безнадежна за водење единствена политика.

Според чешкиот премиер, Бохуслав Сobotка,²⁹ треба да се создаде „резервен граничен систем“ на линијата Бугарија – Македонија, доколку не успее да се зајакне надворешната заштита на Шенген зоната во Европа. Според него, без отстранување на војната во Сирија нема да биде отстранета ниту половина од мотивацијата која ја има актуелниот миграциски бран, а потребно е да се регулира миграцијата од страна на Турција и да се води борба против

Slovakia announced it would not accept Muslims and that attitude has mass support. Poland, Czech Republic, Hungary and Slovakia who think that refugees are dangerous, especially if they are Muslim and they announced closing of their borders. In the Netherlands tarnishes whips challenge European policy towards refugees. In other countries it can be seen a similar pattern: the pressure on the current government is growing in Denmark, Sweden, Finland and in Germany itself. “Germany is massively invaded by migrants who are let alone,” writes Donald Trump, Republican presidential candidate, who otherwise intends to barricade outside the US and not receiving Muslims. The disturbing events from Cologne where a greater number of refugees immigrants attacked hundreds of women complicates the situation in the EU and made almost hopeless for running a single policy.

According to Czech Prime Minister Bohuslav Sobotka²⁹, it should be create a “reserve border system” on the line Bulgaria - Macedonia, if it fails to strengthen the protection of the external Schengen area in Europe. According to him, without removing the war in Syria will not be removed even half of the motivation that has the current migratory wave, and it is necessary to regulate migration from Turkey to fight against traffickers. Spare border system refers to the preparation of technical measures to regulate migra-

шверцерите со луѓе. Резервен граничен систем се однесува на подготовката на технички мерки за регулирање на миграцијата, а Чешка е подготвена да им помогне на останатите со преземање реални чекори, кои ќе помогнат во решавање на миграциската криза.

Европа нема повеќе од два месеца да ја стави бегалската криза под контрола или ќе се случи колапс на Шенген зоната, предупреди претседателот на Европскиот совет, Доналд Туск.³⁰ Тој смета дека ЕУ ќе „падне како политички проект“ доколку европскиот блок не воведи соодветна контрола врз своите надворешни граници.

Со право Хенри Кисинџер констатира дека:³¹ „Миграциската криза е настан што не се случил од милениуми, сегашната конфликтност во светот е различна од Студената војна, а интернетот доведува до помалку размислување. За прв пат во историјата настаните се случуваат истовремено. Тоа значи дека луѓето знаат истовремено за она што се случува во секој дел на светот. А тоа ги забрзува процесите и ги прави повеќе комплексни. Постојат голем број на пресврти во различни делови на светот. Но тие не се со исти карактеристики, така што нема заеднички обединувачки принцип преку кој можат да бидат решени. На Блискиот Исток имате три или четири различни револуции кои се случуваат истовремено. Има катаклизми против постоечкото, состојба на превирања меѓу различните

tion and the Czech Republic is ready to help to others by taking real steps to help for solveing the migration crisis.

Europe has no more than two months to put the refugee crisis under control or will happen collapse of the Schengen area, warned European Council President Donald Tusk³⁰. He believes that the EU would “fall as a political project” if the European bloc has not introduced adequate control of its external borders.

Henry Kissinger rightly concluded that³¹: “The migration crisis is an event that has not happened since millennia, the current conflicts in the world is different from the Cold War, and the Internet leads to less reflection. For the first time in the history the events are occurring simultaneously. This means that while people know about what is happening in every part of the world. And that speeds up the processes and makes them more complex. There are plenty of twists in different parts of the world. But they are not the same characteristics, so that no common unifying principle through which they can be solved. In the Middle East you have three or four different revolutions occurring simultaneously. There upheavals against the existing, state of turmoil among the various religious groups, between different ethnic groups, and twist across national borders. And there’s a rebellion against the system. And this is just in one area! China becomes stronger and thus the interna-

верски групи, помеѓу различни етнички групи, како и пресврт надвор од националните граници. И има бунт против целиот систем. И ова е само во еден регион! Кина станува силна и на тој начин на меѓународната сцена се појавува нова сила. И самите тие се подложни на огромни промени. Русија го бара својот идентитет во услови на една странска за неа средина. Освен тоа, има проблем и со западниот свет. Денешна Европа е речиси непрепознатлива во споредба со она што беше пред 100 години. Таа се обидува да создаде ново единство, без да е во состојба да му даде политички израз. Европа не е во состојба да прави долгорочна политика. Значи, сите овие елементи се испреплетуваат.“

Овие ставови на мудриот Американец Кисинџер стануваат реалност и се со застрашувачка прецизност. Разнишано е европското единство и се доведени во прашање вредностите на толеранцијата, мултикултурноста и солидарноста како основа на европскиот проект. После крвавите напади на Исламската држава во Париз, Брисел, нападите во Келн и во други градови на мигрантите и на бегалците се гледа како на потенцијални терористи и закана за безбедноста. Се ставаат во залог политичката зрелост и демократскиот капацитет на европските граѓани за правилно согледување на состојбите и последиците од овие процеси. Во такви услови донесувањето рационални одлуки е отежнато и ограничено. Присутни

tional scene appears a new force. And they themselves are subject to major changes. Russia seeks their identity in terms of a foreign environment for her. In addition there is a problem with the Western world. Europe today is almost unrecognizable compared to what it was 100 years ago. It tries to create a new unity, without be able to give political expression. Europe is not capable of making long-term policy. It means all these elements are intertwined.”

These views of the wise American Kissinger are becoming a reality and with frightening precision. European unity is shaken and questioned the values of tolerance, multiculturalism and solidarity as a basis of the European project. After the bloody attacks of the Islamic State in Paris, Brussels, Cologne and attacks in other cities of migrants and refugees are viewed as potential terrorists and a threat to security. They are put at stake the political maturity and democratic capacity of European citizens to the proper understanding of the situation and the consequences of these processes. In such conditions the rational decision-making is difficult and limited. Present are fear and disbelief of information, and this in turn depends on the efficiency of action and participation in decision-making processes in the countries and societies. The various geopolitical changes and uncertainty as a result of changes in the Middle East, the rise of

се страв и неверување на информациите, а од тоа, пак, зависи ефикасноста на дејствување и партиципација во процесите на одлучување во државите и општествата. Разните геополитички промени и несигурноста како резултат на промените на Блискиот Исток, растот на Исламската држава, мигрантите и бегалската криза, сите се дел од комплексна геополитичка динамика која изгледа застрашувачки без извесност за скоро запирање и решавање.

Според канцеларката Ангела Меркел,³² мигрантите за Германија се „можност за иднината“. Колку е тоа реално и изводливо и дали ќе биде потврдено може да се согледа од долгорочна перспектива, секако, со сите предизвици на економски, социјален, политички, безбедносен и друг план. Наспроти неа се политичките опоненти кои ценат дека Германија треба да се подготви да ги затвори границите за да запре приливот на азиланти и да се спречи нејзиното дестабилизирање.

Словенечкиот премиер, Миро Церар,³³ проценува дека постои опасност од нов многу поголем бран на имигранти во текот на пролетта 2016 година. Поставувањето на ограда на границата било оправдано, поради преголемиот прилив на бегалци по балканската рута, но и поради „премалата кооперативност“ на Хрватска за намалување на дневните приливи на имигранти. На границите на Европа чекаат уште милиони нови (имигранти) кои сакаат да појдат кон Европа. Ваквите

the Islamic state, migrants and refugee crisis, all are part of a complex geopolitical dynamics that acts frightening without certainty for almost stopping and solving.

According to Chancellor Angela Merkel³² “the migrants for Germany are opportunity for the future.” How is it actually feasible and if it will be confirmed can be seen from a long-term perspective, of course with all the challenges of economic, social, political, security and another plan. Oposite of her are their political opponents who appreciate that Germany should prepare to close the borders to stem the flow of asylum seekers and to prevent its destabilization.

Slovenian Prime Minister Miro Cerar³³ estimated that there is a danger of a new much larger wave of immigrants during the spring in 2016. Setting the border fence was justified, due to the large influx of refugees after the Balkan route, but also because of “to small cooperation” of Croatia to reduce daily inflows of immigrants. Europe’s borders wait another million new (immigrant) who want to go to Europe. Such estimates are based on data from some intelligence, but also the data that are presented by the Turkish Prime Minister Ahmet Davutoglu. It’s not just for refugees from areas affected by armed conflicts such as Syria, Afghanistan and Iraq, but also from Africa where they come from economic migrants, not refugees,

проценки се базираат на податоците од некои разузнавачки служби, но и од сознанијата што ги претставил турскиот премиер, Ахмет Давутоглу. Не станува збор само за бегалци од подрачјата зафатени со воени конфликти како Сирија, Авганистан и Ирак, туку и од Африка од каде доаѓаат економски имигранти, а не бегалци. Тие се имигранти од Северна Африка, пред сè, од Мароко и Алжир, кои сакаат да заминат во Европа, бегалќи не само од диктаторските режими, туку и од гладта и сиромаштијата предизвикани од климатските промени. Станува збор за сосема нов вид имигранти, кои се разликуваат од оние што пристигнуваат. Поради сите овие причини, според Церар, неопходно е оградата на словенечката граница кон Хрватска да остане и во наредниот период, додека не се види како ќе функционира договорот меѓу ЕУ и Турција за намалување на бегалскиот прилив и за зајакнување на контролата на надворешните граници на Унијата.

Премиерот на Словенија, Миро Церар, предлага³⁴ заедничка европска заштита на надворешните граници на Унијата и поголема помош за Македонија во нејзините напори за справување со приливот на бегалци. Со воспоставување поголема контрола на надворешните граници на ЕУ, односно на грчко-турската граница, но и на македонско-грчката граница, ЕУ да се зафати во справувањето со овој проблем.

they are immigrants from North Africa, mainly Morocco and Algeria, who want to go to Europe, fleeing not only from authoritarian regimes, but also from hunger and poverty caused by climate change. It is brand new type of migrants that differ from those that arrive. For all these reasons, Cerar, consider that the fence of the Slovenian border with Croatia should to stay in the future until will be seen how will work the agreement between the EU and Turkey to reduce the refugee influx and to strengthen the control at the external borders of the Union.

The Prime Minister of Slovenia Miro Cerar³⁴ proposed common European protection of external borders of the Union, and greater assistance to be given to Macedonia in its efforts to cope with the influx of refugees. By establishing greater control of the external borders of the EU, on the Greek-Turkish border, but also on the Macedonian-Greek border, EU should start solveing with this problem.

6. CONCLUSION

The migration crisis in Europe is a rare historical event in which the region does not protects its borders and instead of that they are opened³⁵. It is not happened several millennia. The dilemma is that there are humanitarian reasons, when one sees the suffering of refugees. But there is a historical pro-

6. НАМЕСТО ЗАКЛУЧОК

Миграциската криза во Европа и е многу редок историски настан, при што регионот не ги штити своите граници, а наместо тоа ги отвори.³⁵ Тоа не се случило неколку милениуми. Дилемата е дека има хуманитарни побуди, кога човек го гледа страдањето на бегалците. Но има и историски процес кој се случува. Кога составот на населението се менува драматично и брзо како резултат на надворешни фактори, тоа ќе има историски импликации. Таков историски настан како миграцијата ќе има одраз врз општествата и односите во нив. Значи, сегашната состојба на конфликтност во светот има различен карактер. Кисинџер смета дека во надворешната политика од суштинско значење е да ги имате и двата елемента – на идеали и на реализам. Не може да се гради надворешна политика без добра анализа на проблемот со кој треба да се справувате, и на целите, кои се обидуваат да стигнат, а, исто така, ќе треба да се настапи со реализам во нивното решавање.

Се очекува Европската унија во март 2016 година да донесе одлука за нова европска мигрантска политика и за реформи на шенгенските правила, кои во сегашната бегалска криза се покажаа неефикасни, пишуваат словенечките печатени медиуми, повикувајќи се на неофицијални информации.³⁶ Новата европска политика може да биде јасна во март, до кога бегалскиот бран кон Европа ќе

cess that occurs. When the composition of the population is changing dramatically and rapidly due to external factors, they will have historical and many implications. Such an historic event as migration has affected the society and relationships within them. So the current situation of conflict in the world has a different character. Kissinger believes that foreign policy is essential to have both elements - the ideals and realism. No one can build a foreign policy without a good analysis of the problem which have to deal, and the objectives that are trying to reach, and will also have to do with realism.

It is expected that European Union in March 2016 will make decision on a new European Migration Policy and reform of the Schengen rules, which in the current refugee crisis have proved ineffective, write Slovenian printed media, citing unofficial information³⁶. The new European policy may be clear in March, when the refugee wave towards Europe will continue. For the new policy towards refugees a new deal is needed because many European, politicians used the migrant crisis to spread Euro-skepticism and fear of the disintegration of the EU.

It is assessed that the normal functioning of the Schengen area must be restored with stricter rules for resettlement of refugees, and ways to cut the activities of smugglers. The measures taken for restraining that Schengen should be abolished as emergen-

продолжи. За новата политика кон бегалците треба нов договор, бидејќи многу европски политичари мигрантската криза ја користат за ширење на евроскептицизам и страв од распад на Европската унија, но и на Европа како идеја.

Оценка е дека мора да се возобнови нормалното функционирање на шенгенскиот простор со построги правила за раселување на бегалците, како и за начините за пресекување на активностите на шверцерице. Мерките кои се преземени за организирање на Шенген треба да се укинат како вонредни мерки со ограничен рок на траење. Системот Шенген дава голема корист за Европа и важно е да се направи сè што е неопходно за негово зачувување. Причината за воведувањето на граничните контроли е зголемениот број бегалци кои пристигнуваат на европско тло и одбивањето на голем дел од земјите-членки на ЕУ да ги прифатат квотите што беа договорени во Брисел.

Изјавата на претседателот на Европската комисија, Жан Клод Јункер,³⁷ е недвосмислена дека во Европската унија ќе се зголеми стапката на невработеност доколку се распадне Шенген зоната, која е едно од најголемите достигнувања на процесот на европски интеграции. Тој смета дека без Шенген, без слободно движење на работниците, без слобода на европските граѓани да патуваат, евроото нема смисла, а внатрешниот пазар се распаѓа. Се зголемуваат трошоците на бизнисот,

cy measures with limited duration. Schengen system provides great benefit for Europe and it is important to do everything necessary to preserve this system. The reason for the introduction of border controls is the increased number of refugees who arrive on European soil, and the refusal of many of the EU member states to accept the quotas that were agreed in Brussels.

The statement of the European Commission President Jean-Claude Juncker³⁷ is unambiguously that the European Union will increase the unemployment rate if disintegrate Schengen zone, which is one of the greatest achievements of the European integration process. He believes that without Schengen without free movement of workers, without freedom of European citizens to travel, the euro makes no sense and internal market breaks down. The costs of the business are increasing and are leading in to reduction of the competitiveness and to losses in a long term.

From the migrant and refugee crisis could be draw the lessons that unresponsiveness, incompetence, voluntarism and arbitrariness applied incalculable harm to the state and citizens. The European Union and NATO if on time integrated the region and countries, including Macedonia, through the refugees and migrants are crossed, the Schengen borders will be better protected, and the responsibility of the states as full members would be divided.

а тоа води кон намалување на конкурентноста и кон загуби на долг рок.

Од мигрантската и бегалска криза може да се извлечат поуки дека со некооперативност, некомпетентност, волунтаризам и самоволие се нанесува непроценлива штета за државите и граѓаните. Европската унија и НАТО ако навреме го интегрираат регионот и државите, меѓу кои и Република Македонија, низ кој поминуваат бегалците и мигрантите, Шенген границите ќе бидат позаштитени, а одговорноста на државите како рамноправни држави-членки ќе биде поделена.

Мигрантската криза е заеднички предизвик и одговорот мора да биде заеднички и во духот на солидарноста. Колективната одговорност мора да биде пренесена во колективни акции, како на државите-членки на Европската унија така и за земјите кои се надвор од Унијата и имаат статус кандидат или се асоцирани членки. Науката може да понуди одговори за одделни процеси, но одговорноста е на политичките елити кои ја носат обврската пред граѓаните, но и пред идните генерации кои ќе го постават прашањето зошто и како се случиле процеси со кои е загрозувана нивната иднина.

The migration crisis is a common challenge and the response must be jointly formed and in a spirit of solidarity. The collective responsibility must be taken to collective actions as for the member states of the European Union but also for the countries outside the EU with candidate status or are associated states. The science can provide answers for certain processes, but the responsibility lies with the political elites who bear responsibility before the citizens and to future generations who will ask the question why and how the process occurred that is threatened their future.

Референции/References:

Bryan Ward-Perkins (2005) *The Fall of Rome and the End of Civilization*, NY: Oxford University Press, 2005.

Frontex (2015) *Annual Risk Analysis*, Warsaw: Frontex.

UNHCR (2015) *Viewpoint: "Refugee or Migrant" – Which is right?* UNCHR, <http://www.unhcr.org/news/latest/2015/8/55df0e556/unhcr-viewpoint-refugee-migrant-right.html>

UN (2015) *Report from Antonio Guterres The High Commissioner for refugees*, UNHCR at the UN SC, New York,

<http://www.cr.2b2f01a4&cid=49aea93a4c&scid=49aea93a2f&author=guterres>

UNHCR (2015) *UNHCR's Mid-Year Trends 2015 Report*, Geneva: UNHCR.

UNICEF (2016) *Report on children refugees*, Geneva, 19.01.2016

http://www.unicef.org/ceecis/media_28683.html

Едноти

Белешки/Endnotes

- 1 Извештај на ООН, УНХЦР, Женева, 2015
- 2 Економист, Лондон 02.01.2016
- 3 Според податоци во „Њујоркер“, Њујорк од 15.12.2015
- 4 Соопштенија од ООН и УНЦХР од декември 2015 година
- 5 Соопштение пренесено преку МИА (Македонска информативна агенција) од 15.12.2015
- 6 Исто.
- 7 Според податоци на МВР од 25.12.2015 година
- 8 Извештај на Антонио Гутереш ВКБ пред СБ на ООН, Њујорк, декември 2015
- 9 Пренесено од МИА во Весникот „Ди Велт“ од Берлин, од 27.12.2015
- 10 Пренесено од МИА според Весникот „Ди Велт“ од Берлин, од 29.12.2015 година
- 11 Проценка на германскиот економски експерт Ханс-Вернер Син, шеф на германскиот Институт за економски науки, во интервју за берлинскиот весник „Тагешпигол“, од 05.01.2016
- 12 Германска министерка за семејство Мануела Швезиг, изјава од 19.12.2015
- 13 Извештај на УНИЦЕФ за децата-бегалци, Женева, 19.01.2016
- 14 Изјава на либискиот претседател Гадафи: ако биде ликвидиран Европа ќе биде препалавена од бегалци
- 15 Во интервју за швајцарската телевизија РТС, францускиот премиер Мануел Валс изјави дека не може да дојдат сите и тоа мора да им се каже на бегалците
- 16 Интервју на Петер Алтмајер во интервју за магазинот „Фокус“. Алтмајер, кој е шеф на Кабинетот на канцеларката Ангела Меркел е и федерален министер за специјални прашања
- 17 Интервју на Ангела Меркел според весникот „Аугсбургер алгемајне“, Берлин 12.12.2015
- 18 Изјава на Селин Колпрат, портпарол на Миграциските органи на Швајцарија, Берн, од 15.01.2016
- 19 Весникот Билд, од 20.01.2015

- 20 Изјава од 20.12.2015
- 21 Од Годишното обраќање на претседателот Ѓорге Иванов во Собранието на Република Македонија, од 29.12.2015
- 22 Исто
- 23 Исто
- 24 Според МИА од 08.01.2016 година
- 25 Соопштение на организацијата за заштита на човековите права „Хјуман рајтс воч“ од 20.01.2016
- 26 Bryan Ward-Perkins, *The Fall of Rome and the End of Civilization*, NY: Oxford University Press, 2005
- 27 Интервју со Џорџ Фридман, преземено од весникот „Дневник“, Скопје, од 20.01.2016
- 28 Изјава на Етингер за германскиот весник „Билд“ пренесено од МИА на 30.12.2015
- 29 Изјава за МИА во Прага, 19.01.2016
- 30 Изјава на Доналд Туск, претседател на Европскиот совет од 19.01.2016
- 31 Анализата на Кисинџер е дел од опширно интервју во весникот „Ханделсблат“, преземено од МИА
- 32 Новогодишна порака, МИА, Берлин, 31.12.2015
- 33 Изјава за Словенечко радио 24.12.2015
- 34 Изјава од 18.01.2016, Љубљана
- 35 Од интервјутото на Хенри Кисинџер во весникот „Ханделсблат“, преземено од МИА
- 36 Преземено од Танјуг Белград, 15.12.2015
- 37 Изјава од 15.01.2016, Брисел

